Parlamentul României - Lege nr. 544/2001 din 12 octombrie 2001

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informaţiile de interes public

În vigoare de la 22 decembrie 2001

Consolidarea din data de 03 noiembrie 2014 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 663 din 23 octombrie 2001 şi include modificările aduse prin următoarele acte: Rectificare 2002; L 371/2006; L 380/2006; L 188/2007; L 76/2012; Ultima modificare în 15 februarie 2013.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

- Art. 1. Accesul liber şi neîngrădit al persoanei la orice informaţii de interes public, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relaţiilor dintre persoane şi autorităţile publice, în conformitate cu Constituţia României şi cu documentele internaţionale ratificate de Parlamentul României.
- 19 1 Art. 2. În sensul prezentei legi:
 - a) prin autoritate sau instituţie publică se înţelege orice autoritate ori instituţie publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie naţională, precum şi orice societate reglementată de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, aflată sub autoritatea unei autorităţi publice centrale ori locale şi la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acţionar unic ori majoritar;
 - b) prin informaţie de interes public se înţelege orice informaţie care priveşte activităţile sau rezultă din activităţile unei autorităţi publice sau instituţii publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informaţiei;
 - c) prin informație cu privire la datele personale se înțelege orice informație privind o persoană fizică identificată sau identificabilă.

CAPITOLUL II

Organizarea și asigurarea accesului la informațiile de interes public

SECȚIUNEA 1

Dispozitii comune privind accesul la informatiile de interes public

- Art. 3. Asigurarea de către autoritățile și instituțiile publice a accesului la informațiile de interes public se face din oficiu sau la cerere, prin intermediul compartimentului pentru relații publice sau al persoanei desemnate în acest scop.
 - Art. 4. Aplicare.
 - (1) Pentru asigurarea accesului oricărei persoane la informaţiile de interes public autorităţile şi instituţiile publice au obligaţia de a organiza compartimente specializate de informare şi relaţii publice sau de a desemna persoane cu atribuţii în acest domeniu.
 - (2) Atribuţiile, organizarea şi funcţionarea compartimentelor de relaţii publice se stabilesc, pe baza dispoziţiilor prezentei legi, prin regulamentul de organizare şi funcţionare a autorităţii sau instituţiei publice respective.
- Art. 5. (1) Fiecare autoritate sau instituţie publică are obligaţia să comunice din oficiu următoarele informatii de interes public:
 - a) actele normative care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;
 - b) structura organizatorică, atribuţiile departamentelor, programul de funcţionare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice;
 - c) numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale

funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;

- d) coordonatele de contact ale autorității sau instituției publice, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de Internet;
 - e) sursele financiare, bugetul şi bilantul contabil;
 - f) programele şi strategiile proprii;
 - g) lista cuprinzând documentele de interes public;
 - h) lista cuprinzând categoriile de documente produse şi/sau gestionate, potrivit legii;
- i) modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate.
- (2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să publice și să actualizeze anual un buletin informativ care va cuprinde informațiile prevăzute la alin. (1).
- (3) Autoritățile publice sunt obligate să dea din oficiu publicității un raport periodic de activitate, cel puțin anual, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.
 - (4) Accesul la informațiile prevăzute la alin. (1) se realizează prin:
- a) afişare la sediul autorității sau al instituției publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de Internet proprie;
 - b) consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop.
- (5) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să pună la dispoziția persoanelor interesate contractele de privatizare încheiate după intrarea în vigoare a prezentei legi, prin consultarea la sediul acestora. Prevederile de mai sus nu se aplică în cazul contractelor de privatizare care se încadrează în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 12 alin. (1).

Art. 6. - Aplicare.

- (1) Orice persoană are dreptul să solicite şi să obțină de la autoritățile şi instituțiile publice, în condițiile prezentei legi, informațiile de interes public.
- (2) Autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal.
 - (3) Solicitarea în scris a informațiilor de interes public cuprinde următoarele elemente:
 - a) autoritatea sau instituţia publică la care se adresează cererea;
- b) informația solicitată, astfel încât să permită autorității sau instituției publice identificarea informației de interes public;
- c) numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului.

Art. 7. - Aplicare.

17

- (1) Autoritățile şi instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării, în funcție de dificultatea, complexitatea, volumul lucrărilor documentare şi de urgența solicitării. În cazul în care durata necesară pentru identificarea şi difuzarea informației solicitate depăşeşte 10 zile, răspunsul va fi comunicat solicitantului în maximum 30 de zile, cu condiția înştiințării acestuia în scris despre acest fapt în termen de 10 zile.
- (2) Refuzul comunicării informaţiilor solicitate se motivează şi se comunică în termen de 5 zile de la primirea petiţiilor.
- (3) Solicitarea şi obţinerea informaţiilor de interes public se pot realiza, dacă sunt întrunite condiţiile tehnice necesare, şi în format electronic.
- Art. 8. (1) Pentru informațiile solicitate verbal funcționarii din cadrul compartimentelor de informare şi relații publice au obligația să precizeze condițiile şi formele în care are loc accesul la informațiile de interes public și pot furniza pe loc informațiile solicitate.
- (2) În cazul în care informațiile solicitate nu sunt disponibile pe loc, persoana este îndrumată să solicite în scris informația de interes public, urmând ca cererea să îi fie rezolvată în termenele prevăzute la art. 7.
- (3) Informaţiile de interes public solicitate verbal se comunică în cadrul unui program minim stabilit de conducerea autorităţii sau instituţiei publice, care va fi afişat la sediul acesteia şi care se va desfăşura în mod obligatoriu în timpul funcţionării instituţiei, incluzând şi o zi pe săptămână, după programul de funcţionare.
- (4) Activitățile de registratură privind petițiile nu se pot include în acest program și se desfășoară separat.
- (5) Informațiile de interes public solicitate verbal de către mijloacele de informare în masă vor fi comunicate, de regulă, imediat sau în cel mult 24 de ore.
- Art. 9. (1) În cazul în care solicitarea de informaţii implică realizarea de copii de pe documentele deţinute de autoritatea sau instituţia publică, costul serviciilor de copiere este suportat de solicitant, în condiţiile legii.
- (2) Dacă în urma informaţiilor primite petentul solicită informaţii noi privind documentele aflate în posesia autorităţii sau a instituţiei publice, această solicitare va fi tratată ca o nouă petiţie, răspunsul fiind

trimis în termenele prevăzute la art. 7 și 8.

- **Art. 10.** Nu este supusă prevederilor art. 7-9 activitatea autorităților și instituțiilor publice de răspunsuri la petiții și de audiențe, desfășurată potrivit specificului competențelor acestora, dacă aceasta privește alte aprobări, autorizări, prestări de servicii și orice alte solicitări în afara informațiilor de interes public.
- Art. 11. (1) Persoanele care efectuează studii şi cercetări în folos propriu sau în interes de serviciu au acces la fondul documentaristic al autorității sau al instituției publice pe baza solicitării personale, în condițiile legii.
- (2) Copiile de pe documentele deţinute de autoritatea sau de instituţia publică se realizează în condiţiile art. 9.
- **Art.** 11¹. Orice autoritate contractantă, astfel cum este definită prin lege, are obligația să pună la dispoziția persoanei fizice sau juridice interesate, în condițiile prevăzute la art. 7, contractele de achiziții publice.
- Art. 12. (1) Se exceptează de la accesul liber al cetăţenilor, prevăzut la art. 1 şi, respectiv, la art. 11¹, următoarele informaţii:
 - a) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoriile informațiilor clasificate, potrivit legii;
 - b) informaţiile privind deliberările autorităţilor, precum şi cele care privesc interesele economice şi politice ale României, dacă fac parte din categoria informaţiilor clasificate, potrivit legii;
 - c) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii;
 - d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
 - e) informaţiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidenţiale ori se pun în pericol viaţa, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfăşurare;
 - f) informaţiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părţile implicate în proces;
 - g) informatiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.
 - (2) Răspunderea pentru aplicarea măsurilor de protejare a informaţiilor aparţinând categoriilor prevăzute la alin. (1) revine persoanelor şi autorităţilor publice care deţin astfel de informaţii, precum şi instituţiilor publice abilitate prin lege să asigure securitatea informaţiilor.
 - **Art. 13.** Informaţiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituţie publică nu pot fi incluse în categoria informaţiilor clasificate şi constituie informaţii de interes public.
 - **Art. 14. (1)** Informaţiile cu privire la datele personale ale cetăţeanului pot deveni informaţii de interes public numai în măsura în care afectează capacitatea de exercitare a unei funcţii publice.
 - (2) Informaţiile publice de interes personal nu pot fi transferate între autorităţile publice decât în temeiul unei obligaţii legale ori cu acordul prealabil în scris al persoanei care are acces la acele informaţii potrivit art. 2.

SECTIUNEA a 2-a

Dispoziții speciale privind accesul mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public

- Art. 15. (1) Accesul mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public este garantat.
- (2) Activitatea de culegere şi de difuzare a informaţiilor de interes public, desfăşurată de mijloacele de informare în masă, constituie o concretizare a dreptului cetăţenilor de a avea acces la orice informaţie de interes public.
- **Art. 16.** Pentru asigurarea accesului mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public autoritățile și instituțiile publice au obligația să desemneze un purtător de cuvânt, de regulă din cadrul compartimentelor de informare și relații publice.
- **Art. 17. (1)** Autoritățile publice au obligația să organizeze periodic, de regulă o dată pe lună, conferințe de presă pentru aducerea la cunoștință a informațiilor de interes public.
- (2) În cadrul conferințelor de presă autoritățile publice sunt obligate să răspundă cu privire la orice informații de interes public.
- Art. 18. (1) Autoritățile publice au obligația să acorde fără discriminare acreditare ziariștilor și reprezentantilor miiloacelor de informare în masă.
 - (2) Acreditarea se acordă la cerere, în termen de două zile de la înregistrarea acesteia.
- (3) Autoritățile publice pot refuza acordarea acreditării sau pot retrage acreditarea unui ziarist numai pentru fapte care împiedică desfăşurarea normală a activității autorității publice și care nu privesc opiniile exprimate în presă de respectivul ziarist, în condițiile și în limitele legii.
 - (4) Refuzul acordării acreditării și retragerea acreditării unui ziarist se comunică în scris și nu afectează

dreptul organismului de presă de a obține acreditarea pentru un alt ziarist.

- **Art. 19. (1)** Autoritățile și instituțiile publice au obligația să informeze în timp util mijloacele de informare în masă asupra conferințelor de presă sau oricăror alte acțiuni publice organizate de acestea.
- (2) Autoritățile și instituțiile publice nu pot interzice în nici un fel accesul mijloacelor de informare în masă la acțiunile publice organizate de acestea.
- (3) Autoritățile publice care sunt obligate prin legea proprie de organizare și funcționare să desfășoare activități specifice în prezența publicului sunt obligate să permită accesul presei la acele activități, în difuzarea materialelor obținute de ziariști urmând să se țină seama doar de deontologia profesională.
- **Art. 20.** Mijloacele de informare în masă nu au obligația să publice informațiile furnizate de autoritățile sau de instituțiile publice.

CAPITOLUL III

Sanctiuni

- Art. 21. (1) Refuzul explicit sau tacit al angajatului desemnat al unei autorități ori instituții publice pentru aplicarea prevederilor prezentei legi constituie abatere şi atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.
 - (2) Împotriva refuzului prevăzut la alin. (1) se poate depune reclamaţie la conducătorul autorităţii sau al instituţiei publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoştinţă de către persoana lezată.
 - (3) Dacă după cercetarea administrativă reclamaţia se dovedeşte întemeiată, răspunsul se transmite persoanei lezate în termen de 15 zile de la depunerea reclamaţiei şi va conţine atât informaţiile de interes public solicitate iniţial, cât şi menţionarea sancţiunilor disciplinare luate împotriva celui vinovat.
- Art. 22. (1) În cazul în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, aceasta poate face plângere la secţia de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorităţii ori al instituţiei publice. Plîngerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7.
 - (2) Instanţa poate obliga autoritatea sau instituţia publică să furnizeze informaţiile de interes public solicitate şi să plătească daune morale şi/sau patrimoniale.
 - (3) Hotărârea tribunalului este supusă recursului.
 - (4) Decizia Curţii de apel este definitivă şi irevocabilă.
 - (5) Atât plângerea, cât şi recursul se judecă în instanță, în procedură de urgență, şi sunt scutite de taxă de timbru.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

- **Art. 23. (1)** Prezenta lege va intra în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (2) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Guvernul va elabora, la iniţiativa Ministerului Informaţiilor Publice, normele metodologice de aplicare a acesteia
- Art. 24. (1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Ministerul Informaţiilor Publice, Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiei şi Ministerul Finanţelor Publice vor înainta Guvernului propuneri privind măsurile necesare pentru ca informaţiile de interes public să devină disponibile în mod progresiv prin intermediul unor baze de date informatizate accesibile publicului la nivel naţional.
- (2) Măsurile prevăzute la alin. (1) vor privi inclusiv dotarea autorităților și instituțiilor publice cu echipamentele de tehnică de calcul adecvate.
 - Art. 25. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice prevederi contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în şedinţa din 13 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREŞEDINTELE SENATULUI, PAUL PĂCURARU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR VALER DORNEANU

Bucureşti, 12 octombrie 2001. Nr. 544.